

- DEFINICIJA RONJENJA

Ronjenje je boravak ronioca pod vodom uz osiguranje fizioloških uslova disanja (ronjenje sa aparatom) ili bez osiguranja tih uslova (ronjenje na dah).

Ronjenje počinje onog trenutka kad ronilac zaroni i prestane disati atmosferski vazduh, a prestaje kad nakon izronjavanja počne ponovo da ga diše.

Dubina ronjenja ograničena je prirodnim i tehničkim faktorima, kao i kategorijom ronioca.

Stožnim ronjenjem se smatra svako ronjenje izvedeno prema odredbama ovog Pravila, koje je upisano u ronilačku knjižicu i dnevnik ronjenja organizacija.

- 1.2. Kategorizacija ronilaca

U zavisnosti od godina starosti, iskustva, teorijske i praktične obučenosti i ronilačke aktivnosti kategorije ronilaca su sledeće:

- ronilac sa 1 zvezdom (R1)
- ronilac sa 2 zvezde (R2)
- ronilac sa 3 zvezde (R3)
- ronilac sa 4 zvezde (R4)
- instruktor sa 1 zvezdom (M1)
- instruktor sa 2 zvezde (M2)
- instruktor sa 3 zvezde (M3)

Podaci o stečenoj kategoriji unose se u ronilačku knjižicu, a mogu se potvrditi karticom i diplomom.

- 1.3. Opšti uslovi za sticanje kategorija

Da bi se steklo zvanje bilo koje kategorije iz tačke 1.2. ovog Pravila kandidat mora ispuniti sledeće opšte uslove:

da je član kluba - organizacije čija je osnovna delatnost bavljenje podvodnim aktivnostima i koja je član Saveza;

da je dobrovoljno opredeljen za bavljenje podvodnim aktivnostima (lica koja nisu punoletna moraju imati potvrdu o saglasnosti roditelja - staratelja);

da ima lekarsko uverenje za bavljenje podvodnim aktivnostima ne starije od 6 meseci izdato od ovlašćene ustanove ili lekara specijaliste podvodne ili sportske medicine;

da savlada teorijske i praktične sadržaje i ovlada veštinama predviđenim za određenu kategoriju;

da prethodnu kategoriju nije stekao u tekućoj kalendarskoj godini

da ispunjava specifične uslove predviđene za svaku pojedinu kategoriju.

- 1.4. Standardi i uslovi ronilačkih kategorija

- 1.4.1. RONILAC SA JEDNOM ZVEZDOM (R1)

Osposobljen je da uz pratnju instruktora ili ronioca sa 3, odnosno 4 zvezde rekreativno

roni u otvorenoj vodi do dubine od 20 metara.

Ronioci sa 1 zvezdom rone u krivulji sigurnosti i nemaju sukcesivna ronjenja.

U ronilačkoj grupi ne može biti više od 2 para ronilaca sa 1 zvezdom.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 14 godina;

da je plivač i

da je sposoban da roni na dah.

Sadržaj ispita za sticanje kategorije:

provera teoretskog znanja (po pravilu testiranje);

ulazak u vodu i plivanje na disalicu sa LARO opremom u dužini od 100 metara;

pravilan zaron, raspremanje i opremanje na dubini od 3-5 metara i

bratsko disanje u pokretu sa promenom pravca.

Ispit se polaže pred instruktorom koji je realizovao kurs.

1.4.2. RONILAC SA DVE ZVEZDE (R2)

Poseduje određena ronilačka iskustva i osposobljen je da u paru sa roniocem iste ili više kategorije roni do dubine od 30 metara.

Obučen je za sukcesivna ronjenja.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 15 godina;

da je u kategoriji ronioca sa 1 zvezdom imao najmanje 30 stažnih ronjenja i dva specijalistička kursa (tačka 1.7.2. pod 5. i 14.);

da položi prijemni ispit čiji je sadržaj određen sadržajem ispita za sticanje prethodne kategorije.

Sadržaj ispita za sticanje kategorije:

provera teoretskog znanja (po pravilu testiranje);

plivanje sa LARO u dužini od 300 metara;

uron na dubinu od 8 metara i raspremanje i opremanje LARO;

bratsko disanje u pokretu sa promenom pravca

orijentacija pomoću orijentira na dnu.

Ispit se polaže pred komisijom čiji je predsednik instruktor koji je realizovao kurs.

1.4.3. RONILAC SA TRI ZVEZDE (R3)

Potpuno je obučen i utreniran da roni, vodi i organizuje ronjenja. Roni do dubine od 40m, a u uslovima specijalnih ronjenja (spašavanje, ronilački radovi itd.) dubina ronjenja ograničena prema medijumu koji diše. Kompetatan je da vodi dva para ronioca sa 1 zvezdom i osposobljen da asistira pri realizaciji kurseva do svoje kategorije.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 18 godina;

da je u kategoriji ronioca sa 2 zvezde imao najmanje 50 stažnih ronjenja i dva specijalistička kursa i to spašavanje i pružanje prve pomoći;

da je od sticanja prethodne kategorije proteklo dve godine;

da položi prijemni ispit čiji je sadržaj određen sadržajem ispita za sticanje prethodne kategorije;

da poseduje dozvolu za upravljanje čamcem.

Sadržaj ispita za sticanje kategorije:

posle završetka svake nastavne jedinice iz programa kursa rukovodilac kursa ocenjuje rad kandidata. Ocena praktičnog dela ispita je srednja ocena, s tim da kandidat mora biti pozitivno ocenjen za svaku nastavnu jedinicu. Ocena praktičnog zadatka na ispitu unosi se kao jedna od ocena za nastavne jedinice. Praktičan zadatak na ispitu je:

uron na dubinu od 10m i rasporemanje i opremanje LARO;

orijentacija pod vodom uz upotrebu instrumenata;

plivanje sa LARO u dužini od 500 metara vremenski ograničeno u skladu sa uslovima akvatorije;

spašavanje unesrećenog sa 20 metara dubine i pružanje efikasne pomoći uz upotrebu O₂;

provera teoretskog znanja se vrši usmenim odgovaranjem na po tri pitanja iz svake nastavne celine;

Ispit se prijavljuje Nastavnoj komisiji Saveza 30 dana pre održavanja i ista ima pravo da prihvati predložene ispitivače ili imenuje svog delegata.

1.4.4. RONILAC SA ČETIRI ZVEZDE (R4)

Ronilac sa tri zvezde koji ima izuzetno iskustvo u organizaciji i realizaciji ronjenja. Može asistirati pri realizaciji svih kurseva do svoje kategorije i upraktičnom delu kursa za M1. Osposobljen je da samostalno organizuje i realizuje sve vrste ronilačkih aktivnosti sem obuke ronilaca.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 25 godinu;

da je u kategoriji ronioca sa 3 zvezde imao najmanje 100 stažnih ronjenja;

da je kao ronilac sa 3 zvezde učestvovao u organizaciji deset ronilačkih akcija (kursevi, ekskurzije, ronilački centri, takmičenja...)

da ima pismeno pozitivno mišljenje mentora koji mora biti instruktor sa dve zvezde ili tri zvezde;

kategoriju dodeljuje Nastavna komisija Saveza na predlog i uz obrazloženje matičnog kluba čiji je član poslednje tri godine.

1.4.5. INSTRUKTOR SA JEDNOM ZVEZDOM (M1)

Iskusan ronilac sa tri zvezde koji je kroz kurs za instruktore osposobljen da samostalno organizuje i vodi kurs za sticanje kategorije ronioca sa jednom zvezdom.

Ostvaruje sva prava ronioca sa četiri zvezde i kompetentan je za održavanje teorijske i praktične obuke na odredjenim specijalističkim i kursevima za ronioce sa jednom zvezdom, kao i realizaciju praktičnog dela kursa za R2 i R3. Može da asistira na kursevima za M1.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 21 godinu;

ima završenu srednju školu (IV stepen stručne spreme);

da je u kategoriji ronioca sa 3 zvezde imao najmanje 100 stažnih ronjenja od čega 30 preko 30 metara i dva specijalistička kursa pre–ma izboru (tačka 1.7.2 pod 1, 13, 19 i 20);

da ima preporuku Kluba čiji je član poslednje dve godine;

da je kao ronilac sa 3 zvezde učestvovao u svojstvu asistenta na dva kursa za ronilačke kategorije;

da ima pismeno pozitivno mišljenje mentora koji mora biti in–struktor sa dve zvezde;

da je završio (najkasnije dve godine po završetku specijalističkog dela kursa) opšti deo kursa u visokoškolskoj ustanovi ili drugoj čiju kompetentnost priznaje Nastavna komisija; da položi prijemni ispit čiji je sadržaj identičan teoretskom sadržaju ispita za sticanje kategorije ronioca sa 3 zvezde, kao i da korektno izvede praktični zadatak sa ispita za ovu kategoriju (nedovoljno poznavanje jedne tematske celine ili nekorektno izvodjenje praktičnog zadatka eliminiše kandidata sa kursa).

Sadržaj ispita za sticanje kategorije:

posle završetka svake nastavne jedinice iz programa kursa rukovodilac kursa ocenjuje rad kandidata, s tim da kandidat mora biti pozitivno ocenjen za svaku nastavnu jedinicu. Ovako dobijena srednja ocena je jedna od komponenti konačne ocene.

Na završnom delu ispita kandidat slučajnim izborom (izvlačenjem cedulje) bira temu iz programa teorijske nastave sa kursa za sticanje kategorije R1. Nakon pripreme od minimum 30 minuta uz korišćenje literature kandidat izlaže gradivo u okviru kompletnog nastavnog časa. Ocena ovog dela ispita čini ravnopravnu komponentu završne ocene. Ravnopravnu komponentu završne ocene čini i srednja ocena sa opšteg dela ispita. Ispit se polaže pred tročlanom komisijom čiji je predsednik delegat (M3) koga imenuje Nastavna komisija Saveza.

1.4.6. INSTRUKTOR SA DVE ZVEZDE (M2)

Posедуje veoma visok stepen teorijskog i praktičnog znanja i iskustva iz oblasti ronjenja i pedagogije. Osposobljen je za vodjenje kurseva za sve ronilačke kategorije, kao i za realizaciju specijalističkog dela kursa za instruktora sa jednom zvezdom.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 23 godine;

da ima najmanje 60 stažnih ronjenja u kategoriji M1, od čega 40 dublje od 30 metara; održane dve specijalizacije u ulozi instruktora;

realizovano šest kurseva (30 kandidata) za sticanje kategorije R1 ;

da je učestvovao kao asistent u realizaciji kursa za sticanje R2 i R3;

da ima pismeno pozitivno mišljenje mentora - instruktora M2 ili M3;

da je pismeni rad u domenu svoje specijalnosti objavio ili izložio na zvaničnom skupu instruktora;

da nije gubio licencu poslednje dve godine.

Sadržaj ispita za sticanje kategorije:

Kandidat polaže ispit koji se sastoji iz provere pedagoških sposobnosti u nastavi teorije ronjenja. Kandidat slučajnim izborom (izvlačenjem cedulje) bira temu iz programa teorijske nastave sa kursa za sticanje kategorije R3. Nakon pripreme od minimum 60 minuta uz korišćenje literature pravi plan izlaganja, a po izlaganju brani svoj metodološki pristup.

Provera pedagoških sposobnosti u izvodjenju praktične nastave se izvodi tako što kandidat po zadatoj temi iz programa kursa za R3 priprema plan nastave i praktično je izvodi sa grupom ronioca.

Izrada pismenog rada iz oblasti ronjenja čiju temu određuje Nastavna komisija Saveza. Zaključna ocena je srednja ocena sva tri dela ispita.

Ispit se polaže pred tročlanom komisijom čiji je predsednik delegat (M3) koga imenuje Nastavna komisija Saveza.

1.4.7. INSTRUKTOR SA TRI ZVEZDE (M3)

Instruktor sa tri zvezde je najviše stručno zvanje u oblasti ronilaštva. Ima veliko organizaciono i pedagoško iskustvo. Ovlašćen je da samostalno organizuje i vodi sve vrste ronilačkih kurseva i kursa za instruktora sa 1 zvezdom. Instruktori sa 3 zvezde su članovi komisija za dodelu zvanja M2 i M3. Stručan je za sudsko veštačenje ronilačkih udesa.

Specifični uslovi za sticanje kategorije:

da ima najmanje 27 godine;

viša stručna sprema;

realizovana tri kursa za kategoriju R3;

da je realizovao specifični - ronilački deo kursa za M1;

da je objavio ili izložio na seminarima instruktora dva pismena rada u domenu svoje specijalnosti;

da nije gubio licencu poslednje tri godine.

Nastavna komisija Saveza kandidatu dodeljuje mentora sa zvanjem M3 i odobrava temu stručnog ispitnog rada najmanje 4 meseca pre ispita. U tom roku je kandidat dužan da izradi pismeni rad na odobrenu temu i da ga dostavi Nastavnoj komisiji Saveza. Nakon predaje pismenog rada kandidat se poziva da učestvuje u radu ispitne komisije na ispitu za instruktore ronjenja (M2). Tom prilikom ispitna komisija se upoznaje sa njegovim metodama ispitivanja i njegovim stavovima o ronjenju i obučavanju. Na osnovu ovih elemenata komisija donosi odluku da li kandidat može pristupiti odbrani svog pismenog rada. Konačna ocena se donosi na osnovu opšteg utiska komisije.

Ispit se polaže pred tročlanom komisijom Saveza.

- 1.5. Uslovi za potvrđivanje kategorije:

Ronoci sa 1, 2 i 3 zvezde (R1,R2,R3) su dužni da svake godine potvrde kategoriju. Potvrđivanje kategorije (R1, R2, R3) za proteklu godinu vrši organ (lice) nadležno za dodeljivanje te kategorije.

Uslovi za potvrđivanje kategorije su:

članstvo u ronilačkoj organizaciji,

zdravstvena sposobnost

da su u protekloj godini obavili najmanje 10 stažnih ronjenja

Nepotvrđivanje kategorije u toku dve uzastopne godine povlači gubitak prava iz kategorije. Za ponovno sticanje prava iz kategorije R1 se ponovo upućuje na kurs, a R2 i R3 na proveru znanja i sposobnosti, s tim da pre pristupanja proveru moraju obaviti 10 stažnih ronjenja. Staž u kategoriji teče od datuma ponovnog sticanja kategorije.

Kategorije R4, M1, M2 i M3 ne podležu zahtevu za potvrđivanje kategorije.

- 1.6. Uslovi za potvrđivanje licence:

Instruktori sa 1, 2 i 3 zvezde (M1, M2, M3) su dužni da svake godine produže licencu.

Uslov za produžetak licence je održan jedan kurs, odnosno obučeno 5 ronilaca ili aktivno učešće na 2 ronilačka kursa u toj godini .

Nepotvrđivanje licence u dve uzastopne godine za instruktore svih kategorija podrazumeva gubitak licence za obučavanje ronilaca. Licenca se može ponovo steći nakon provere koju organizuje Nastavna komisija Saveza, a na predlog matične ronilačke organizacije. Provera se vrši tako što lice realizuje kurs uz prisustvo delegata Nastavne komisije (supervizora), čije troškove snosi instruktor koji obnavlja licencu ili njegova matična organizacija. U slučaju negativnog utiska delegata nastavna komisija određuje komisiju koja razmatra slučaj i nakon provere potvrđuje ili uskraćuje licencu. U slučaju negativnog rešenja ponovni zahtev za potvrđivanje licence se može podneti nakon godinu dana i asistiranja na nekom kursu pod rukovodstvom instruktora sa licencom.

- 1.7. Vrste kurseva

1.7.1. KURSEVI ZA STICANJE KATEGORIJA

Ovi kursevi se organizuju sa ciljem da se roniocima pored redovnog usavršavanja i sticanja iskustva u matičnim organizacijama omogući sistematična teorijska i praktična obuka radi njihovog pripremanja za sticanje određene ronilačke kategorije.

Kursevi se organizuju za sticanje sledećih kategorija: ronilac sa 1, 2 i 3 zvezde i instruktor sa 1 zvezdom.

1.7.2. SPECIJALISTIČKI KURSEVI

Ovi kursevi se organizuju sa ciljem da ronioci između sticanja pojedinih kategorija na organizovan način obogaćuju svoja teorijska znanja i praktična iskustva, učine stažna ronjenja zanimljivijim, a obučavanje kontinuiranim.

Specijalistički kursevi su:

ronjenje na dah *

podvodna fotografija i video *

podvodna arheologija ***

kurs za upravljanje podvodnim vozilima ***

noćno ronjenje *

pretraživanje *

vadjenje potonulih predmeta i upotreba ronilačkog lifta ***

ronjenje u zatvorenom prostoru ***

ronjenje pod ledom ***

speleo ronjenje *

dubinsko ronjenje (preko 20m) ***

ronjenje sa nitroksom *

ronjenje sa suvim odelom *

podvodna orijentacija (bez instrumenata u bistroj vodi) *
prva pomoć **
spasavanje **
serviser opreme - tehnički referent ***
ronjenje u struji ***
ronjenje u planinskim jezerima ***
poznavanje flore, faune ***
ronjenje u mutnoj neprozirnoj vodi (smanjena vidljivost) ***
podvodna navigacija pomoću instrumenata ***
upotreba O2 u prvoj pomoći ***
ronjenje sa mešavinama ***
kompresorista ***

* Prema postojećem programu CMAS-a

** Prema postojećem programu DAN-a

*** Prema programu izvodjača koji je verifikovan od strane Nastavne komisije

• 1.8. Organizacija kurseva

Klubovi su osnovni organizatori kurseva za sticanje ronilačkih kategorija i ronilačkih specijalizacija. Osnovni uslovi za organizaciju kurseva su:

potreban broj odgovarajućih instruktora ronjenja;
osiguranje kandidata potpunom i ispravnom opremom;
prostorija za teoretski deo kursa i akvatorij za praktični deo;
nastavna sredstva (skice, preseči,);
sredstva za pružanje prve pomoći.

U slučaju da klub ne može da ispuni neki od ovih uslova obraća se za pomoć Savezu. (Specijalistički kursevi se ne moraju prijavljivati savezu.) Kursevi za R1 i R2 se prijavljuju Savezu najmanje 15 dana pre održavanja, ali prisustvo delegata Saveza na ispitu nije obavezno.

Kursevi za R3 se prijavljuju najmanje 30 dana pre početka izvodjenja i moraju biti otvoreni i za članove drugih klubova koji ispunjavaju i prihvataju predviđene uslove. Prisustvo delegata Saveza na ispitu je obavezno.

Kurseve za M1 organizuju klubovi u saradnji sa Savezom i visokoškolskim ustanovama ili drugim ustanovama čiju kompetentnost Savez prihvati. O održavanju ovih kurseva Savez cirkularnim pismom obaveštava sve klubove 30 dana pre početka aktivnosti. Savez delegira ronilačkog instruktora M3 koji je i predsednik ispitne komisije.

Svakom ronilačkom kursu prethodi prijemni ispit koji u principu obuhvata znanja i veštine prethodne kategorije. Svi kursevi završavaju polaganjem ispita čiji je cilj verifikacija znanja i veština stečenih u toku kursa.

Pri realizaciji praktičnog dela kursa broj kursista je limitiran tako da jedan realizator (instruktor ili asistent) može istovremeno obučavati 6 kandidata. Broj kandidata za

teoretski deo kursa je limitiran samo nastavnim uslovima.

Nakon realizacije svakog ronilačkog kursa (uključujući i specijalističke) obaveštava se Nastavna komisija Saveza. Izveštaj treba da sadrži datum završetka kursa, ime organizatora i realizatora, osnovne podatke o kursu i licima koja su ga završila.

- Sadržaji kurseva i ispita

Nastava na svim kursevima se izvodi prema NPP odredjenim ovim Pravilom. Dozvoljeno je u skladu sa specifičnostima u kojima klubovi obavljaju svoju delatnost obogaćivanje nastavnog sadržaja što podrazumeva i produžetak trajanja. Nastavni sadržaji predviđeni ovim Pravilom su obavezan minimum.

Minimalno vreme za realizaciju kurseva za sticanje kategorija je sedam dana. Kursevi mogu trajati i duže, ali nikako kraće i sa manjim fondom sadržaja no što je predviđeno ovim Pravilom (NPP).

Minimalno vreme za realizaciju bilo koje specijalizacije je 2 dana, s tim da određene mogu da traju i duže ali nikako kraće i sa manjim fondom sadržaja no što je predviđeno ovim NPP.

- 1.10. Prekategorizacija ronilačkih zvanja stečenih u drugim orga–ni–zacijama

Ronilačka zvanja definisana ovim Pravilom imaju priznatu ekvivalenciju zvanja po CMAS-u.

Priznavanje kategorija ostalih organizacija se ne vrši po automatizmu, već se po pravilu dozvoljava polaganje ispita za ekvivalentnu kategoriju bez pohađanja kursa.

Odluku o svakom pojedinačnom slučaju donosi nastavna komisija.

- 1.11. Ronilački radovi

Ronilačkim radovima se mogu baviti ronionici sa kategorijom P3 i višom.